

П. Голодюк,
студентка,
Ю. Коробова,
кандидат пед. наук, старший викладач,
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖІ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сучасні інформаційні технології є ефективним засобом навчання іноземної мови (ІМ), який стимулює бажання учнів навчатися, розширює зону індивідуальної активності кожного учня, збільшує швидкість подачі якісного матеріалу на уроці. Під час навчання увага фокусується на самостійній, цілеспрямованій діяльності учня з пошуку необхідної інформації за темою, усвідомленні і переробці нових знань.

Використання сучасних інформаційних технологій на усіх етапах навчання створює умови для успішного вивчення ІМ. Вони мають бути ефективним інструментом, який полегшить засвоєння знань, зробить навчання інтерактивним, комунікативно спрямованим, цікавим, наочним, індивідуальним [1: 85].

Інтеграція інформаційних ресурсів мережі Інтернет у навчальний процес сприяє успішному вирішенню таких дидактичних завдань на уроці:

- 1) формуванню навичок та вмінь читання, безпосередньо використовуючи матеріали мережі різного ступеня складності;
- 2) удосконалюванню вмінь аудіювання на основі автентичних звукових текстів мережі Інтернет;
- 3) удосконалюванню вмінь монологічного і діалогічного мовлення на основі проблемного обговорення матеріалів мережі;
- 4) поповненню активного і пасивного словникового запасу лексику сучасної ІМ, що відбиває певний етап розвитку культури народу, соціального і політичного устрою суспільства;
- 5) ознайомленню з культурою, що включає в себе мовний етикет, особливо мовну поведінку різних народів в умовах спілкування, особливості культури, традицій країни мови, що вивчається.

Найпростіше використання Інтернету – це використання його як джерела додаткових матеріалів для учителя та учня. Це величезна довідково-інформаційна система, яка може бути використана для вивчення мови [2: 75].

Найбільш повно можливості Інтернету розкриваються під час використання його безпосередньо під час навчального процесу. Ідеальними умовами для цього є наявність комп'ютерного класу з підключенням до мережі Інтернет.

Інтернет створює унікальну можливість користування автентичними текстами, прослуховування аудіо-текстів і спілкування з носіями ІМ, тобто створює природне іншомовне комунікативне середовище. Поява Інтернету в системі освіти стимулює бажання вчитися, розширює зону індивідуальної

активності кожного учня, збільшує швидкість подачі якісного матеріалу в межах одного уроку.

Учитель має пропонувати завдання, спрямовувати пошукову діяльність учнів, допомагати їм зрозуміти інформацію та те, яким чином спілкуватися ІМ в Інтернеті. Педагог повинен бути поруч, коли дитина потребує допомоги, однак не заважати їй працювати самостійно, стежити за часом, спрямовуючи роботу таким чином, щоб усі були задіяні протягом уроку. З метою вивчення ІМ може використовуватись як вільне спілкування в Інтернеті, так і спеціально організоване спілкування в режимі електронної пошти, електронної конференції та дошки об'яв [3: 35-36].

Можна виділити такі оптимальні способи використання мережі Інтернет на уроках ІМ:

1) побудова всього уроку на основі роботи в мережі Інтернет із певними навчальними та інформаційними програмами (наприклад: *LearningApps*, *Padlet*). Використання Інтернету під час уроку, як правило, побудоване на роботі з навчальними та інформаційними сайтами, що є ефективним під час презентації нового матеріалу. Це віртуальні подорожі у Британію та до інших англомовних країн, урок-телеміст та проведення спільних проектів з іншими навчальними закладами, безпосереднє спілкування з носіями мови, ділова гра;

2) застосування Інтернет-мережі як структурного елементу уроку, який містить такі види роботи: використання електронної пошти (E-mail), написання листа другу, складання різних видів діалогів, перегляд відеосюжетів, відеофільмів, виконання онлайн-тестів, вікторин, завдань для автоматизації лексичних, граматичних та фонетичних навичок.

3) застосування Інтернет-мережі для самостійної роботи, яка складається з підготовки домашніх завдань у вигляді презентацій про рідне місто, визначних особистостей, улюблених письменників чи музикантів, пошук та підбір відеосюжетів чи цікавої інформації на запропоновану тематику, підготовка рефератів, власних монологічних висловлювань, інших проектів. Завдання можуть бути індивідуальними або колективними.

Під час планування уроку вчителі мають можливість використовувати матеріали вітчизняних та зарубіжних сайтів, які містять інформацію країнознавчого характеру (www.britainexpress.com); вправи, словники, тексти (www.foreign-languages.com); роздатковий матеріал на різну тематику, граматичні картки (www.mes-english.com); тести та контрольні роботи, тренувальні вправи (lessons.englishgrammar101.com).

Портал www.sitesforteachers.com пропонує посилання на веб-сторінки, де можна знайти навчальні матеріали для учнів із різним рівнем володіння мовою.

Наведемо приклади деяких корисних сервісів:

1. *LearningApps* є одним із ефективних засобів навчання АМ за допомогою інтерактивних модулів. Існуючі модулі можуть входити до змісту навчання, також їх можна змінювати чи створювати в оперативному режимі. *LearningApps* містить більше 30 шаблонів для створення інтерактивних вправ. Тематика шаблонів різноманітна: від кросвордів до створення карт. Варто додати, що це навчальне середовище можна застосовувати на різних етапах уроку: при

організації самостійної, індивідуальної роботи та у спільній проектно-дослідницькій діяльності [4: 44].

2. Віртуальна інтерактивна стіна *Padlet* дозволяє зібрати та систематизувати інформацію за потрібною темою, причому одразу видно участь кожного учасника. На стіні можна розміщувати все: текстові повідомлення, фотографії, аудіо файли, приєднати до повідомлення інший текстовий документ. Можна міняти тло стіни, значки поряд із назвою, можливо мінімально редагувати повідомлення. Стіна складається з віконць, кожне з яких активне і містить завантажений матеріал [4: 45].

3. *RealtimeBoard* – це віртуальна дошка на якій є простір для творчості. На дошку прикріплюють картини і PDF-файли, клеять стікери, малюють маркерами, залишають текстові помітки та коментарі до різних елементів, завантажують та редагують файли з *GoogleDrive*. Безумовно, *Realtime Board* не замінить дошку в аудиторії, але може стати її чудовим доповненням. В сервісі за допомогою простих та зрозумілих інструментів можна наглядно представити інформацію – в схемах, картинках, малюнках, а також скористатись перевагами спільної роботи. Це чудовий сервіс для проектних завдань. Він дозволить зробити командну роботу інтегровану на одній площині, коли замість тексту чи презентації «з клаптиків» вийде цілий проект. У форматі *RealtimeBoard* зручно відстежувати як просувається проект в цілому, наскільки вся команда включена в нього, а також вклад кожного учасника.

4. *ToonDoo* – сервіс, що дозволяє побудувати навчання діалогічному мовленню, реалізуючи ситуації спілкування відповідно до комунікативних завдань. Учитель може запропонувати учням різні види завдань: драматизувати запропонований діалог за ролями; відтворити пропущені репліки; скласти діалог за зразком; скласти власний діалог за ситуацією, представленою серією картинок. Використання даного сервісу сприяє формуванню мовної компетенції, розвитку вміння планувати свою мовну поведінку, підвищує мотивацію щодо вивчення ІМ [5: 6].

5. Інтерактивний плакат *ThingLink* – це електронний засіб передавання інформації, здатний активно та різноманітно реагувати на керуючі дії користувача. В інтерактивному плакаті використовуються різні інтерактивні елементи: текст, посилання, кнопки переходу, відео, презентації, звук, які забезпечують можливість взаємодії користувача та змісту плакату [5: 6].

Для ефективно організації навчання за допомогою навчальних сайтів учитель повинен поставити чітке завдання учням, спрямувати їх пошукову діяльність, допомогти зорієнтуватись у потоці інформації, надати допомогу під час виконання вправ. Учитель повинен бути поруч із учнем, коли він потребує допомоги, однак не заважати йому працювати самостійно, стежити за часом, залучати всіх учнів до виконання завдань на уроці.

Отже, ресурси мережі Інтернет є безцінною базою створення інформаційного середовища для навчання ІМ. Використання Інтернету на уроці не повинно бути безсистемним. Плануючи заняття з використанням Інтернет-мережі, необхідно чітко визначити цілі уроку (ознайомлення з новою темою, формування вмінь і

навичок, перевірка знань), щоб мати можливість зробити процес викладання ІМ цікавим, інноваційним, продуктивним та різнобічним.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Абалуев Р.Н. Интернет-технологии в образовании: Учебно-методическое пособие. Ч. 3. Тамбов: Изд-во ТГТУ, 2002. 314 с.
2. Карпов А.С. Интернет в подготовке будущих учителей иностранного языка. *Иностранные языки в школе*. 2002. №4. С. 73–78.
3. Владимирова Л.П. Интернет на уроках иностранного языка. *Иностранные языки в школе*. 2002. №3. С. 33–41.
4. Абаимова Т.В. Использование информационных технологий в процессе обучения английскому языку на начальном этапе. *Английский язык в школе*. 2012. № 4. С. 44 - 49.
5. Биков В.Ю., Лапінський В.В. Методологічні та методичні основи створення і використання електронних засобів навчального призначення. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. №3. 2012. С. 3–6.